

**U povodu 11. međunarodne konferencije te 18. godišnjice
rada i djelovanja Asocijacije informacijskih stručnjaka –
bibliotekara, arhivista i muzeologa
(Sarajevo, 3. i 4. oktobra 2024. godine)**

Lejla Kodrić Zaimović

predsjednica Programskog odbora Konferencije BAM 2024

Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet

Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke

Katedra za informacijske nauke

lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba

Pod široko definiranim tematskim okvirom 11. Međunarodne konferencije Asocijacije informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa *Baštinske institucije u (post) digitalnom dobu* u oktobru 2024. godine odigrala se, nakon duže stanke, sad već tradicionalna te regionalno prepoznatljiva konferencija Asocijacije BAM. Unutar spomenute, široko definirane teme odvijale su se brojne sesije, pozvano izlaganje, izložbe, interaktivne radionice, posterska izlaganja i dr. Sveukupno, predstavljeno je preko tridesetak sadržaja u različitim formama izlaganja. Uza sve to, tokom protekle Konferencije BAM 2024 po prvi put dodijeljena je nagrada *Bibliotekar / arhivist / kustos godine*, čime se javno vrednuje zaslužnost profesionalaca unutar sve tri istaknute baštinske discipline, otkrivajući nam često samozatajne i vrijedne baštinske stručnjake te njihov doprinos profesiji te motivirajući i ostale sudionike baštinske profesije na doprinos zajedničkom baštinskom naslijeđu.

U sinergiji zvaničnih tijela i organizacija koje su podržale Konferenciju, potom organizatora i suorganizatora, a osobito Programskog i Organizacionog

odbora Konferencije, nakon stanke uzrokovane globalnom zdravstvenom epidemijom, Konferencija BAM 2024 i ovom prilikom zadobila je veliku pažnju te interes ovdašnje, ali i inostrane profesionalne zajednice, vraćajući Konferenciju na raniji utabani kolosijek. Bila je to prilika da se obnove kontakti i saradnja zaustavljena u prethodnim godinama, te da se, prije svega, razmijene profesionalna iskustva i znanja. Odaziv na konferenciju, kao i svih ranijih godina u domaćim te međunarodnim okvirima, pokazao je da je Asocijacija i njezina Konferencija prepoznatljiv te očekivani okvir međunarodnog susretanja u svima dragom Sarajevu te, kako je na BAM Konferenciji postalo uobičajeno, i u još nekom gradu Bosne i Hercegovine. Nažalost, posljednju Konferenciju obilježili su tragični događaji u poplavljenim dijelovima Hercegovine, zbog čega je i drugi konferencijski dan protekao u Sarajevu.

Već postignuti status te prepoznatljivost Konferencije zasigurno je rezultat dugotrajnog procesa rukovođenja Asocijacijom u prethodnim godinama, ali jednako tako i energičnog angažmana aktuelnog vodstva Asocijacije – zahvaljujući čemu obnovljene su sve njezine aktivnosti i tijela, uključujući i održavanje međunarodne konferencije. Uostalom, ovakvo što priliči i jubilarnoj, 18. godini rada i djelovanja Asocijacije. U trenutku kad je zvanično započela s radom, 2006. godine, ponukana entuzijazmom nekolicine zaljubljenika u baštinske profesije, Asocijacija je, zapravo, bila posve avangardna i izrazito potrebna organizacija, kakvu u tom trenutku nisu imale niti neke mnogo razvijenije baštinske zajednice, osobito ukoliko se uzmu u obzir sve bosanskohercegovačke administrativno-političke, odnosno uopće društvene prilike, koje su zasigurno otežavale te, nažalost, i još uvijek otežavaju rad baštinskog sektora. Možda upravo dijelom i zbog toga, zbog „djelovanja na rubu“ te u kontinuirano otežanim uvjetima, formira se ideja okupljanja baštinskih stručnjaka različitih profila – u prvom redu bibliotekara, arhivista i muzealaca – kako bi se u međusobnom oslanjanju jednih na druge, u pomaganju, razmjeni mišljenja, znanja i strategija, svi skupno što lakše izborili s novonastalim izazovima. Pritom, izazovi su bili brojni, recimo, povezivanje u jedinstvene bibliotečko-informacijske sisteme, digitalizacija baštinske građe, nove metode stručnog usavršavanja i sl. Dio problema iz početne agende Asocijacije kroz proteklo vrijeme uspelo je riješen i integriran u nove profesionalne aktivnosti, no, znatan dio čak i početnih stremljenja još uvijek je u razvoju ili početnoj primjeni.

Čak štaviše, čini nam se da je podrška Asocijacije baštinskim profesijama u Bosni i Hercegovini potrebija nego ikad prije, posebno s obzirom na stalno usložnjavanje očekivanja korisničke zajednice te jednako otežavajućih okolnosti za bosanskohercegovačke baštinske ustanove da pravovremeno i adekvatno odgovore na aktuelne promjene u informacijskom okruženju.

Složenost problema koji stoje pred baštinskom zajednicom u Bosni i Hercegovini, ali i šire, oslikava i odabir tema te predstavljena izlaganja na protekloj Konferenciji Asocijacije BAM. Raspon izlaganja kretao se od *digitalne transformacije kulturnog naslijeđa, dostupnosti naslijeđa u eri digitalne (r)evolucije, preko nastavaka projekata digitalizacije i očuvanja kulturne baštine, uključujući stare knjige, rukopise i druge rijetke materijale, pa sve do jačanja kapaciteta kulturnih profesionalaca u implementaciji digitalne kulture u njihovu institucionalnu agendu i promicanja svijesti o važnosti digitalne spremnosti i obuke kulturnih stručnjaka za otpornost i održivost ustanova.*

Protekla Konferencija s međunarodnim učešćem potvrdila je i činjenicu da se nama susjedne ili relativno bliže baštinske zajednice – u Hrvatskoj, Srbiji, Makedoniji, pa i Mađarskoj – susreću s manje ili više sličnim strukovnim problemima te da je razmjena mišljenja, čiji je okvir bila i protekla Konferencija, izuzetna prilika za stjecanje pozitivnih iskustava te poboljšanja stanja u okvirima svojih matičnih baštinskih zajednica.

Kako je to i dosad bilo uobičajeno, Asocijacija informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa izdavač je i Zbornika konferencijskih radova 11. Međunarodne konferencije *Baštinske institucije u (post) digitalnom dobu* iz 2024. godine. Ovaj Zbornik pridružuje se korpusu od deset prethodnih konferencijskih zbornika Asocijacije, objavljivanih u 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2016 i 2020. godini. Imajući u vidu podzastupljenost izdavačke djelatnosti u oblasti baštinskih disciplina u Bosni i Hercegovini, spomenuti konferencijski zbornici u otvorenom pristupu doprinos su porastu broja stručnih i naučnih članaka u baštinskim disciplinama u Bosni i Hercegovini, kao i izvori informiranja o aktuelnostima u istaknutim baštinskim disciplinama – bibliotekarstvu, arhivistici i muzeologiji. Istovremeno, oni su i svjedočanstva proteklog vremena u baštinskim profesijama, jasno zrcaleći teme od interesa, poteškoće i načine njihova prevazilaženja u profesijama, kao što su i mjesta razvoja strategija za budućnost. Kao i na posljednoj Konferenciji,

i zbornici Asocijacije BAM mjesta su zagovaranja za opstanak i održivost bosanskohercegovačkih ustanova baštine, osobito onih temeljnih. S ovog mjesta, kao i sa izlagačkih govornica Konferencije poslane su jasne poruke nositeljima vlasti, ali i sudionicima profesije – kako što efikasnije prevladati krize te što spremnije dočekati sve složenije profesionalne izazove. Okvir i sadržaj konferencijskog zbornika proizišlog iz dvodnevnog aktivnog rada Konferencije Asocijacije informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa iz 2024. godine doprinosi informiranju ovdašnje baštinske profesije o trendovima, izazovima te putevima njihova prevazilaženja unutar složenih bosanskohercegovačkih zadataki. Na tom putu, u stalnom dijalogu s nama susjednim pa i daljim baštinskim zajednicama, Asocijacija informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa, svojim konferencijskim, izdavačkim i drugim strukovnim aktivnostima nastavlja doprinositi razvoju baštinskih disciplina u Bosni i Hercegovini.

Sarajevo, januar 2025.

Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović,
predsjednica Programskog odbora Konferencije BAM 2024